

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

20.2.2008

B6-0080/2008 }
B6-0084/2008 }
B6-0085/2008 }
B6-0089/2008 }
B6-0094/2008 }
B6-0097/2008 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

Vastavalt kodukorra artikli 115 lõikele 5 esitanud

- Jürgen Schröder, Bernd Posselt, Eija-Riitta Korhola, Charles Tannock ja Ari Vatanen fraktsiooni PPE-DE nimel,
- Pasqualina Napoletano, Alain Hutchinson, Josep Borrell Fontelles, Marie-Arlette Carlotti ja Elena Valenciano Martínez-Orozco fraktsiooni PSE nimel,
- Philippe Morillon, Frédérique Ries, Marios Matsakis ja Claire Gibault fraktsiooni ALDE nimel,
- Adam Bielan, Ryszard Czarnecki, Hanna Foltyn-Kubicka, Ewa Tomaszewska, Mieczysław Edmund Janowski, Marcin Libicki ja Konrad Szymański fraktsiooni UEN nimel,
- Marie-Hélène Aubert ja Raül Romeva i Rueda fraktsiooni Verts/ALE nimel,
- Luisa Morgantini fraktsiooni GUE/NGL nimel,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

Põhja-Kivu

RC\709744ET.doc

PE401.076v01-00}
PE401.080v01-00}
PE401.081v01-00}
PE401.085v01-00}
PE401.090v01-00}
PE401.093v01-00} RC1

ET

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon Põhja-Kivu kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 17. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis ja vägistamise kui sõjakuriteo kohta ning võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone inimõiguste rikkumiste kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis;
- võttes arvesse AKV-EL parlamentaarse ühisassamblee 22. novembri 2007. aasta resolutsiooni Kongo Demokraatliku Vabariigi, eelkõige riigi idaosa olukorra kohta ning selle mõju kohta piirkonnale;
- võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni ELi meetmete kohta ebakindlates olukordades arengumaades;
- võttes arvesse komisjoni 25. oktoobri 2007. aasta teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi meetmed ebakindlates olukordades. Säästvat arengut, stabiilsust ja rahu edendavad meetmed keerulises keskkonnas” (KOM(2007)0643) ning komisjoni talituste töödokumenti ja selle lisasid (SEK(2007)1417);
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 24. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni 60/1 2005. aasta maailma tippkohtumise kohta ja eelkõige selle lõikeid 138 kuni 140, mis käsitlevad kaitsmise kohustust;
- võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,

- A. arvestades, et alates 1998. aastast Kongo Demokraatlikku Vabariiki laastav konflikt on tänaseks nõudnud viis miljonit nelisada tuhat inimelu, põhjustades jätkuvalt – otseselt ja kaudselt – 1 500 inimese hukkamise päevas;
- B. arvestades, et võitlus Kongo DV sõjaväe, ametist tagandatud kindral Laurent Nkunda mässuliste ning Rwanda vabastamise demokraatlike jõudude (Forces démocratiques pour la libération du Rwanda – FDLR) vahel on tõuganud Põhja-Kivu piirkonna tsiviilelanikkonna seninägematusesse kitsikusse;
- C. arvestades, et viimase 18 kuu jooksul on nii Laurent Nkunda mässulised kui ka FDLRi võitlejad ja isegi Kongo DV sõjavägi pannud riigi idaosas toime tapatalguid ning tüdrukute, emade ja vanaemade vägistamisi, tsiviilisikute ja lapssõdurite vägivaldset värbamist ning muid kuritarvitamisi ja inimõiguste raskeid rikkumisi;
- D. tuletades meelde, et ÜRO Kongo Demokraatliku Vabariigi missiooni suhtes kohaldub ÜRO harta VIII peatükk, mis võimaldab kasutada kõiki vajalikke vahendeid, et hoida ära igasuguste välismaiste ja kohalike relvarühmituste, teiste hulgas Rwanda relvajõudude (FAR) endiste liikmete ja Intarahamwe poolsed jõukasutamise katsed, mis ähvardaksid poliitilist protsessi, ning tagada tsiviilelanike kaitse füüsilise vägivalla vahetu ohu korral;
- E. arvestades, et tänavu 25. jaanuaril teatas ÜRO peasekretäri esindaja Kongo DV-s, et kõikidesse piirkondadesse, mida tolle ajani kontrollisid relvastatud rühmitused, saadetakse vaatlejad, kelle ülesandeks on jälgida relvarahu täitmist, ning ÜRO missiooni Goma büroo sõjaväe- ja tsiviilpersonali suurendatakse;
- F. arvestades 23. jaanuaril 2008. aastal Goma rahu-, julgeoleku- ja arengukonverentsi tulemusel antud lubadusi viia läbi järkjärguline demobiliseerimine ning samas võetud kohustust järgida relvarahu, hõlmates relvarahu kõigi võitlevate poolte vahel, kõigi valitsusväliste jõudude relvitustamist, ümberasustatud inimeste tagasipöördumist Kongo DV idaosasse ja nende sisseseadmist ning ajutiste relvarahu seire mehhanismide rajamist;
- G. arvestades, et nimetatud demobilisatsiooni praktilisi üksikasju tuleb veel täpsustada rahu ja julgeoleku tehnilise ühiskomisjoni tegevuse raames, mida juhivad üheskoos valitsus ja rahvusvahelised vahendajad;
- H. arvestades, et võitlusesse on kaasatud FDLRi võitlejad, kes selles piirkonnas varju on leidnud;
- I. arvestades, et Kongo DV sõjaväel ei ole piisavaid inim-, tehnilisi ja rahalisi ressursse, et Põhja-Kivus oma missioone läbi viia, ning just see on peamiseks põhjuseks, miks selle asemel, et olla rahva ja rahu teenistuses, kujutab Kongo DV sõjavägi endast elanikkonna jaoks ohtu;
- J. arvestades, et Põhja-Kivu kriisile on tarvis leida poliitiline lahendus, et tugevdada rahu ja demokraatiat ning edendada stabiilsust ja arengut kõigi Aafrika suurte järvede piirkonna elanike hüvanguks;

- K. arvestades 2007. aasta septembris Põhja-Kivu konflikti lahendamise raames aset leidnud Kongo DV ja Rwanda välisministri kohtumist;
- L. arvestades, et 28.–30. jaanuarini 2008. aastal toimus Benis kohtumine, mida juhatasid Kongo DV kaitseminister Chikez Diemu ja Uganda kaitseminister Crispus Kiyonga;
- M. arvestades, et alates 2006. aasta lõpust on Kongo DV-d laastav konflikt toonud kaasa ligikaudu 400 000 inimese ümberasustamise ning Põhja-Kivu provintsis on täna 800 000 ümberasustatud;
- N. arvestades, et juba kolm aastat kestnud kodusõda iseloomustab riigi rikkuste süstemaatiline laastamine nii Kongo DV valitsuse liitlaste kui vastaste poolt;
- O. arvestades, et tervishoiu olukorra märkimisväärne parandamine ja suremuse vähendamine Kongo DV-s üldiselt ja Põhja-Kivus kitsamalt nõuab aastatepikkust sihipärast tegevust ning kopsakaid investeeringuid nii Kongo DV valitsuse kui rahvusvahelise üldsuse poolt;
- P. arvestades, et käesoleva aasta 3. veebruaril tabas Aafrika suurte järvede piirkonda ja täpsemalt Bukavu ja Goma linna ning neid ümbritsevaid alasid, mis olid juba ennegi raskelt kannatanud hukkunute, haavatute ja suurte materiaalsete kahjudega konfliktide tõttu, Richteri skaala järgi 6-magnituudine maavärin;
- Q. arvestades, et 2007. aasta lõpu vaenutegevuse tagajärjel on paljud humanitaarorganisatsioonid pidanud peatama oma tegevuse ning katkestatud on mitmete tervishoiuasutuste varustamine ning mitmelt poolt on raviteenuseid osutavad töötajad lahkunud;
- R. arvestades, et organisatsioon Piirideta Arstid märgib, et Põhja-Kivu kohaliku ja ümberasustatud elanikkonna tervis nõrgeneb üha enam ning lahingutegevuse jätkumine takistab humanitaarabi jõudmist teatud piirkondadesse, mis ometigi vajavad kiiremas korras toidu- ja arstiabi;
- S. arvestades, et teine faktor, mis Põhja-Kivu elanikkonna äärmiselt haavatavaks muudab, on alatoitumine, ning Piirideta Arstide arstiabi programmide andmete järgi on alatoitumine Põhja-Kivus äärmiselt laialt levinud, tekitades muret perekondade pärast, kelleni abi ei jõua,
1. on äärmiselt nõrдинud tapatalgute ja inimsusevastaste kuritegude pärast, mida Põhja-Kivus juba mitmete aastate jooksul on toime pandud, ning nõuab kõigilt pädevatelt riiklikelt ja rahvusvahelistelt ametivõimudelt selliste tegude toimepanijate kohtu alla andmist, hoolimata nende isikust, ning nõuab, et ÜRO Julgeolekunõukogu võtaks kiiremas korras meetmeid, mille abil hoida reaalselt ära Põhja-Kivu tsiviilelanike ründamist;

2. märgib, et hoolimata ulatuslikust mandaadist, pole ÜRO Kongo DV missioonil piisavalt vahendeid, et takistada tapatalguid, vägistamisi, laastamisi, tsiviilelanike ja lapssõdurite sunniviisilist värbamist ega muid kuritarvitamisi ja inimõiguste rikkumisi, ning nõuab, et nõukogu ja komisjon veenduksid, et ÜRO Kongo DV missiooni hiljutine tugevdamine viib Põhja-Kivu elanike julgeolekuolukorra märkimisväärse paranemiseni, ja kui see nii pole, veenaksid kiiremas korras ÜRO Julgeolekunõukogu, et see tagaks ÜRO Kongo DV missiooni võime olla oma ülesannete kõrgusel ja eelkõige valmis kaitsma tõhusalt ja püsivalt piirkonna tsiviilelanikke;
3. kutsub üles olema resoluutne tüdrukute ja naiste vastu toime pandud seksuaalvägivalla suhtes, mida kasutatakse sõjarelvana, ning nõuab raskeid kriminaalkaristusi nende kuritegude toimepanijatele; tuletab meelde, kui tähtis on juurdepääs naistearsti teenustele konfliktisituatsioonides ja põgenikelaagrites;
4. tervitab, võttes arvesse vajadust leida poliitiline lahendus konfliktile, mis laastab Kongo DV idaosa, Goma rahukonverentsi toimumist; rõhutab siiski – hoolimata sellest, et Interahamwe esindajad (FDLR) sellelt konverentsilt rõhutatult puudusid – 23. jaanuaril 2008. aastal konverentsi lõpus antud demobilisatsiooni lubaduse ja võetud relvarahu kohustuse haprust ning jätkab kõigi konflikti osapoolte julgustamist tegema viivitust lubamata kõiki jõupingutusi rahu saavutamiseks ja lõpetama inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised, peatama kõik rünnakud tsiviilelanike vastu ja võimaldama humanitaarorganisatsioonidele tsiviilelanikkonnale abi osutamist;
5. tuletab meelde, et demobilisatsiooni praktilisi üksikasju tuleb veel täpsustada rahu ja julgeoleku tehnilise ühiskomisjoni raames, mida juhivad üheskoos valitsus ja rahvusvahelised vahendajad, ning nõuab selle komisjoni viivitamatut loomist, et demobilisatsiooniküsimustega lõpule jõuda;
6. tervitab Kongo DV ja Rwanda välisministri kohtumist 2007. aasta septembris ja nõuab, et Rwanda võimud võtaksid konkreetset viisil osa erinevatest algatustest Põhja-Kivu konflikti lahendamiseks, eelkõige küsimuste kohtuliku lahendamise, relvitustamise, demobilisatsiooni ja Põhja-Kivus viibivate Interahamwe liikmete kodumaale jõudmise võimaldamise näol;
7. nõuab, et nõukogu ja komisjon teeksid selleks, et leevendada rasket humanitaarolukorda, millega Põhja-Kivu elanikel tuleb piirkonda laastavate konfliktide aga ka 3. veebruari maavärina tõttu kokku puutuda, kättesaadavaks kriisifondid, ning tagaks, et humanitaartöötajad saaksid täita oma ülesandeid võimalikult heades tingimustes;
8. nõuab nõukogult ja komisjonilt juba praegu laiaulatuslike arstiabiprogrammide rakendamist Kongo DV idaosa elanike esmaste vajaduste rahuldamiseks ning aegsa ülesehituse võimaldamiseks;
9. nõuab Kimberley protsessi eeskujul tõhusate kontrollimehhanismide loomist ELi turule tarnitavate loodusvarade päritolu kindlakstegemise vallas;
10. nõuab Euroopa Liidu nõukogult ja igalt Euroopa Liidu liikmesriigilt konkreetse abi andmist Kongo DV idaosa elanikele;

11. teeb Euroopa Liidu Põhja-Kivu missioonile, mille loomine peaks eeldatavasti aset leidma 2008. aasta märtsis, ülesandeks talle aruande esitamise;
12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Aafrika Liidu institutsioonidele, ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO inimõiguste komisjonile, Kongo Demokraatliku Vabariigi presidendile, parlamendile ja valitsusele ning Rwanda presidendile, parlamendile ja valitsusele.